

Niet openbaar

Zaaknummer: Z/25/331241

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Verzoek verlenging noodopvang Druten

Collegedatum: 6 januari 2026

Kernboodschap

Sinds 1 mei 2024 is aan de Scharenburg 8A in Druten een COA-noodopvang voor 100 asielzoekers gevestigd. Volgens de huidige bestuurlijke afspraak duurt de noodopvang tot 1 mei 2026.

Het COA heeft per brief van 13 oktober 2025 gevraagd om de opvanglocatie drie jaar langer open te houden, dus tot 1 mei 2029. Het COA heeft dit gevraagd omdat er nog steeds een tekort aan opvanglocaties voor asielzoekers is.

Met het verzoek van het COA om verlenging is het college voor een dilemma geplaatst. Enerzijds wil het college vasthouden aan wat eerder richting inwoners is aangegeven, namelijk dat de noodopvang op deze plek tijdelijk zou zijn en uiterlijk op 30 april 2026 zou sluiten. Dit was belangrijk om transparantie te waarborgen en vertrouwen te behouden. Anderzijds is de Spreidingswet nog steeds van kracht en zijn gemeenten wettelijk verplicht om asielzoekers opvang te bieden. Het college voelt de druk van deze wettelijke verantwoordelijkheid en de maatschappelijke realiteit: er is nog steeds een groot tekort aan opvangplekken. Met de noodopvang biedt gemeente Druten aan 100 mensen een tijdelijk verblijf totdat zij duidelijkheid hebben waar zij naar toe gaan. Tot dat moment maken zij deel uit van de samenleving en ligt de verantwoordelijkheid bij het college om voor hen een passende opvangplek beschikbaar te hebben.

Dit dilemma maakt het besluitvormingsproces complex. Het college heeft zorgvuldig de belangen van inwoners, de afspraken uit het verleden, de huidige noodsituatie en de wettelijke verplichtingen gewogen. Daarbij spelen ook vragen mee over communicatie, vertrouwen en de impact op de lokale gemeenschap. Het is geen eenvoudige keuze; het college heeft recht willen doen aan alle betrokkenen en heeft daarom de tijd genomen om een weloverwogen besluit te nemen.

Met deze informatienota stelt het college de raad op de hoogte van het besluit om – onder voorbehoud van de verlening van de noodzakelijke omgevingsvergunning - de COA-noodopvang te verlengen tot 1 mei 2029, met een maximale capaciteit van 100 bewoners.

Om de tijdelijke aard van de opvang te waarborgen, wordt een addendum toegevoegd aan de bestaande bestuursovereenkomst met het COA.

Met dit besluit wil het college bijdragen aan humane opvang, voldoen aan wettelijke verplichtingen en tegelijkertijd transparantie en vertrouwen richting inwoners behouden.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
12-04-2023	Z/23/111133 Gezamenlijke opgave opvang asielzoekers
12-04-2023	Z/23/111135 Verdeling gezamenlijke opgave
13-09-2023	Z/23/128604 Beslisnota locatiekeuze asielopvang Druten
28-11-2023	Z/24/147156 Beslisnota verklaring duur noodopvanglocatie
09-04-2024	Z/24/236137 Beslisnota actualisatie gezamenlijke opgave asielzoekers Druten

Toelichting*Waarom verlengen?*

De noodopvanglocatie aan de Scharenburg heeft zich sinds april 2024 bewezen als een stabiele en rustige voorziening. Al anderhalf jaar worden hier asielzoekers opgevangen met beperkte overlast of incidenten. Dit wordt bevestigd door het rapport van Bureau Beke (bijlage 2). Uit dit rapport blijkt dat omwonenden beperkte overlast hebben ervaren en dat, indien er sprake was van overlast, het COA, de politie en de gemeente hier adequaat en snel op hebben gereageerd.

Veel bewoners hebben inmiddels werk en participeren actief in de Drutense samenleving. Lokale verenigingen en organisaties bieden diverse activiteiten en ondersteuning, waaronder taalmaatjes, fietslessen en voorlichting over veiligheid en Nederlandse gewoontes.

Met een verlenging voldoet de gemeente aan haar wettelijke opgave onder de Spreidingswet en draagt zij bij aan het oplossen van de landelijke opvangcrisis. Er is nog steeds een tekort aan reguliere opvangplekken, waardoor noodopvang noodzakelijk blijft. Het college ziet het als een maatschappelijke verantwoordelijkheid om hier een bijdrage aan te leveren en wil het goede doen voor zowel inwoners van Druten als mensen op de vlucht. De afspraken met het COA worden geborgd in een addendum: de locatie sluit definitief op 1 mei 2029 en alle kosten voor verlenging komen voor rekening van het COA.

Risico's en aandachtspunten

- Vertrouwen en communicatie: twee jaar geleden is toegezegd dat de noodopvang maximaal twee jaar zou duren. Het college moet nu terugkomen op deze toezegging, wat vragen kan oproepen bij omwonenden.
- Alternatief gebruik van de locatie: de locatie is niet geschikt voor langdurig verblijf van inwoners vanwege gezondheidsrisico's (nabijheid van een geitenhouderij).

- Onzekerheid Spreidingswet: het demissionair kabinet wil de wet intrekken, maar het nieuw te vormen kabinet lijkt deze te willen handhaven.
- Extra gemeentelijke inzet: hoewel kosten door het COA worden gedragen, kan aanvullende capaciteit nodig zijn. Dit kan worden gefinancierd uit huuropbrengsten van de verhuurde gronden aan het COA.
- Geen garantie voor toekomstig verloop: tot nu toe is de opvang rustig verlopen, maar dit vraagt blijvende inzet van het veiligheidsoverleg, de klankbordgroep, vrijwilligers en COA-personeel.

Gevolgen

Met het voldoen aan de verlengingsvraag van het COA wordt continuïteit geboden aan humane opvang in Druten en wordt voldaan aan de Spreidingswet. Ook wordt bijgedragen aan het ontlasten van Ter Apel. De gemeente streeft er samen met het COA naar om te zorgen voor een locatie die niet alleen prettig leefbaar is voor de asielzoekers, maar ook voor de omwonenden.

Communicatie

Het college heeft het besluit tot verlenging van de noodopvang genomen op dinsdag 6 januari 2026. Via deze informatienota informeert het college uw raad onder embargo over het genomen besluit. Ook ondertekenen het college en het COA op 6 januari 2026 een addendum op de bestaande bestuursovereenkomst.

Op woensdag 7 januari 2026 worden de belanghebbenden over dit besluit geïnformeerd tijdens een besloten bijeenkomst.

Op 8 januari 2026 worden eerst alle belanghebbenden per brief of mail geïnformeerd. Vanaf 8 januari 2026 13:00 uur is de nota openbaar. Het besluit wordt bekendgemaakt via de vaste communicatiekanalen.

Inwonersparticipatie

Het college heeft begin november 2025 als eerste de direct betrokkenen geïnformeerd over de verlengingsaanvraag van het COA via huisbezoeken, persoonlijke gesprekken en een besloten informatiebijeenkomst. De buurt en andere belanghebbenden zijn geïnformeerd per brief.

Het college wil een zorgvuldig besluit nemen op de vraag om verlenging. Hierbij neemt ze belangen mee van belanghebbenden, omwonenden en ketenpartners.

Bureau Beke is gevraagd om een onafhankelijke evaluatie van de noodopvang tot nu toe uit te voeren. Dit heeft Bureau Beke gedaan door middel van het houden van een enquête en het voeren van gesprekken met belanghebbenden. Zie bijlage 2 voor het rapport.

Uitvoering of Vervolgstappen

Het COA dient een aanvraag omgevingsvergunning in om de noodopvanglocatie aan de Scharenburg open te houden vanaf 1 mei 2026 tot 1 mei 2029. Het college vraagt in het kader van deze vergunningsprocedure uw raad om bindend advies. Dit advies neemt het college mee in haar besluit op de aanvraag omgevingsvergunning.

Geheimhouding:

N.v.t.

Bijlagen

1. Beslisnota voor het college van B&W d.d. 6 januari 2026 inzake het verzoek verlenging noodopvang Druten
2. Rapport Bureau Beke
3. Addendum bij bestuursovereenkomst gemeente Druten – COA
4. Bestuursovereenkomst gemeente Druten – COA versie 8 november 2023